

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ  
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

**САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

**Аудитын код: БӨА-2023/104/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас: [www.audit.mn](http://www.audit.mn)  
Өлгий хот  
2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,  
тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган  
Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn  
Аудитын менежер: Х.Женисбек  
Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn  
Ахлах аудитор: С.Нурлан  
Утас: 88403281 Цахим хаяг: nurlans@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

## **АГУУЛГА**

---

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ .....	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
Аудитын гол асуудал.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН .....	15
4.1 Ерөнхий зүйл.....	15
4.2 Материаллаг байдал.....	15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт .....	16
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....	16
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....	17
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ .....	17
5.1 Төлбөрийн акт .....	17
5.2 Албан шаардлага .....	17
5.3 Зөвлөмж.....	17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ .....	18

### **Товчилсон үгийн жагсаалт**

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт

## 1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ



### БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,  
Утас/Факс: (976) 7042-2954  
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

ЦАГААННУУР ТОСГОНЫ ЕРӨНХИЙ  
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН  
ЗАХИРАЛ К.ГҮЛЖАН ТАНАА

2023.02.20 № 102  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-т

#### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

#### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

#### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Улсын төсвийн хөрөнгө оруултаар 2020 онд ашиглатад орсон 240 хүүхдийн сургуулийн барилгын төсөвт өртөгт хамт тусгагдсан 99.4 сая төгрөгийн цэвэр, бохир усны 2 ширхэг авто машиныг хүлээн авч, данс бүртгэлд тусгасан байна.

#### Аудитын гол асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй болно.

#### Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

#### Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

**Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР  М.ХУАНГАН



## 2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
<b>1</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b><u>43,512,878.41</u></b>	<b><u>68,927,291.04</u></b>
<b>31</b>	<b>МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ</b>	-	13,757,594.00
<b>312</b>	<b>Банкинд байгаа бэлэн мөнгө</b>	-	13,757,594.00
<b>3121</b>	<b>Төгрөг</b>	-	13,757,594.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	13,757,594.00
<b>33</b>	<b>АВЛАГА</b>	96,349.00	182,730.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	96,349.00	182,730.00
<b>34</b>	<b>УРЬДЧИЛГАА</b>	-	9,720,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	-	9,720,000.00
<b>35</b>	<b>БАРАА МАТЕРИАЛ</b>	43,416,529.41	45,266,967.04
<b>351</b>	<b>Түүхий эд материал</b>	12,481,618.89	12,481,618.89
35110	Тусгай зориулалттай материал	12,481,618.89	12,481,618.89
<b>354</b>	<b>Хангамжийн материал</b>	30,934,910.52	32,785,348.15
35410	Бичиг хэргийн материал	2,174,561.07	2,431,131.07
35420	Аж ахуйн материал	21,896,803.00	23,500,623.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	424,150.00
35460	Хүнсний материал	2,033,086.45	1,338,984.08
35470	Бусад хангамжийн материал	4,830,460.00	5,090,460.00
<b>2</b>	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b><u>2,586,154,134.78</u></b>	<b><u>2,610,601,487.83</u></b>
<b>39</b>	<b>ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ</b>	2,586,154,134.78	2,610,601,487.83
<b>392</b>	<b>Биет хөрөнгө</b>	2,547,033,734.78	2,571,291,487.83
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,566,272,328.00	2,566,272,328.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(116,301,514.51)	(167,197,378.39)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	-	99,431,250.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(7,457,343.75)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	83,246,965.90	85,216,965.90
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(57,595,979.81)	(66,944,340.17)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	71,609,459.48	71,609,459.48
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,847,399.41)	(43,485,391.41)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	10,000,000.00	10,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(333,333.32)	(1,333,333.28)
39217	Ном	23,983,208.45	25,179,271.45
<b>393</b>	<b>Биет бус хөрөнгө</b>	39,120,400.00	39,310,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	(550,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	39,120,400.00	39,310,000.00
<b>3</b>	<b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II</b>	<b><u>2,629,667,013.19</u></b>	<b><u>2,679,528,778.87</u></b>
<b>4</b>	<b>НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>-</b>	<b><u>626,990.00</u></b>

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

<b>41</b>	<b>БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР</b>	-	626,990.00
<b>413</b>	<b>Өглөг</b>	-	626,990.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		626,990.00
<b>5</b>	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>2,629,667,013.19</b>	<b>2,678,901,788.87</b>
<b>51</b>	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	2,629,667,013.19	2,678,901,788.87
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	272,770,780.68	272,770,780.68
51101	Өмч: - төрийн	272,770,780.68	272,770,780.68
<b>512</b>	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	1,859,012,504.51	1,908,247,280.19
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,848,455,704.65	1,859,012,504.51
51220	Тайлант үеийн үр дүн	10,556,799.86	49,234,775.68
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	497,883,728.00	497,883,728.00
<b>6</b>	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V</b>	<b>2,629,667,013.19</b>	<b>2,679,528,778.87</b>

## 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
<b>1</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>749,238,128.79</b>	<b>902,331,013.00</b>
<b>12</b>	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	<b>11,299,156.08</b>	<b>1,385,663.00</b>
<b>120</b>	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	11,299,156.08	1,385,663.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	11,299,156.08	1,385,663.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	11,299,156.08	1,385,663.00
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>737,938,972.71</b>	<b>900,945,350.00</b>
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	658,267,145.71	781,613,850.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	682,182,600.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	58,457,645.71	99,431,250.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	599,809,500.00	-
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	467,427.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	467,427.00	-
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	79,204,400.00	119,331,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	79,204,400.00	119,331,500.00
<b>2</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>738,681,328.93</b>	<b>853,096,237.32</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>738,681,328.93</b>	<b>853,096,237.32</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	717,313,751.93	820,386,187.32
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	488,685,500.00	568,920,346.00
210101	Үндсэн цалин	425,387,800.00	451,568,457.00
210102	Нэмэгдэл	-	100,897,734.00
210104	Урамшуулал	31,533,200.00	16,454,155.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,764,500.00	-

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	66,171,600.00	71,268,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,565,300.00	48,462,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,901,500.00	5,701,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,921,300.00	4,561,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	980,300.00	1,140,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,803,200.00	11,402,900.00
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	75,431,095.00	67,033,735.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,404,209.00	4,014,630.00
210302	Түлш, халаалт	71,791,415.00	61,051,140.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,235,471.00	1,967,965.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	6,188,416.00	-
210401	Бичиг хэрэг	1,393,900.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	3,048,727.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	493,800.00	-
210404	Ном, хэвлэл	110,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,141,989.00	-
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	12,372,833.75	17,991,321.37
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	250,500.00	-
210502	Хоол, хүнс	10,478,823.75	17,991,321.37
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,643,510.00	-
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	-	526,000.00
210604	Урсгал засвар	-	526,000.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	196,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	196,000.00	-
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	570,000.00	1,958,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	70,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,958,600.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	67,698,307.18	92,687,584.95
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	10,257,345.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,608,250.00	4,090,680.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	66,090,057.18	78,339,559.95
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	21,367,577.00	32,710,050.00
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	19,249,500.00	32,710,050.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,249,500.00	32,710,050.00
<b>2133</b>	<b>Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	2,118,077.00	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,118,077.00	-
<b>3</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)</b>	<b><u>10,556,799.86</u></b>	<b><u>49,234,775.68</u></b>
<b>4</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)</b>	-	-
<b>5</b>	<b>НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)</b>	<b><u>10,556,799.86</u></b>	<b><u>49,234,775.68</u></b>

### 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>		
<b>1</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)</b>	<b>679,481,327.00</b>	<b>801,514,100.00</b>
<b>13</b>	<b>ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО</b>	<b>679,481,327.00</b>	<b>801,514,100.00</b>
<b>1310</b>	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	599,809,500.00	682,182,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	599,809,500.00	682,182,600.00
<b>1311</b>	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	467,427.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	467,427.00	
<b>1320</b>	<b>Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих</b>	79,204,400.00	119,331,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	79,204,400.00	119,331,500.00
<b>2</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)</b>	<b>677,971,327.00</b>	<b>776,066,506.00</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>677,971,327.00</b>	<b>776,066,506.00</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>656,603,750.00</b>	<b>743,356,456.00</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	488,261,323.00	569,006,727.00
210101	Үндсэн цалин	424,963,623.00	451,654,838.00
210102	Нэмэгдэл		100,897,734.00
210104	Урамшуулал	31,533,200.00	16,454,155.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,764,500.00	
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	66,171,600.00	71,268,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,565,300.00	48,462,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,901,500.00	5,701,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,921,300.00	4,561,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	980,300.00	1,140,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,803,200.00	11,402,900.00
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	79,204,400.00	66,830,895.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,054,000.00	2,877,000.00
210302	Түлш, халаалт	75,900,450.00	61,453,895.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,249,950.00	2,500,000.00
<b>2104</b>	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	5,137,727.00	-
210401	Бичиг хэрэг	172,000.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	3,048,727.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	902,800.00	
210404	Ном, хэвлэл	245,600.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	768,600.00	
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	14,884,600.00	16,999,689.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	111,300.00	

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210502	Хоол, хүнс	14,037,200.00	16,999,689.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	736,100.00	
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	-	600,000.00
210604	Урсгал засвар		600,000.00
<b>2107</b>	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	196,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	196,000.00	
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	745,600.00	2,394,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	245,600.00	
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		2,394,000.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	2,002,500.00	16,256,545.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		11,467,645.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,002,500.00	4,788,900.00
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>21,367,577.00</b>	<b>32,710,050.00</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	19,249,500.00	32,710,050.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,249,500.00	32,710,050.00
<b>2133</b>	<b>Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	2,118,077.00	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,118,077.00	
<b>3</b>	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)</b>	<b><u>1,510,000.00</u></b>	<b><u>25,447,594.00</u></b>
<b>5</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)</b>	<b>1,510,000.00</b>	<b>11,690,000.00</b>
<b>22</b>	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>1,510,000.00</b>	<b>11,690,000.00</b>
<b>2200</b>	<b>Дотоод эх үүсвэрээр</b>	1,510,000.00	11,690,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,510,000.00	11,690,000.00
<b>6</b>	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)</b>	<b><u>(1,510,000.00)</u></b>	<b><u>(11,690,000.00)</u></b>
<b>7</b>	<b>САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>	<b>=</b>	<b>=</b>
<b>8</b>	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)</b>	<b>-</b>	<b>13,757,594.00</b>
<b>9</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>		
<b>10</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b>		13,757,594.00

#### 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
-----	----------	---------------------------------	-----------------------	-------------------	---

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

C01	<b>2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл</b>	233,650,380.68	335,604,096.00	-56,909,337.67	512,345,139.01
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			1,894,418.00	1,894,418.00
C03	<b>Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл</b>	<b>233,650,380.68</b>	<b>335,604,096.00</b>	<b>-55,014,919.67</b>	514,239,557.01
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		-1,894,418.00		-1,894,418.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-30,694,876.48	-30,694,876.48
C08	<b>2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>	<b>272,770,780.68</b>	<b>497,883,728.00</b>	<b>1,859,012,504.51</b>	2,629,667,013.19
D01	<b>2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл</b>	<b>272,770,780.68</b>	<b>497,883,728.00</b>	<b>1,859,012,504.51</b>	2,629,667,013.19
D03	<b>Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл</b>	<b>272,770,780.68</b>	<b>497,883,728.00</b>	<b>1,859,012,504.51</b>	2,629,667,013.19
D08	Тайлант үеийн үр дүн			49,234,775.68	49,234,775.68
D09	<b>2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>	<b>272,770,780.68</b>	<b>497,883,728.00</b>	<b>1,908,247,280.19</b>	2,678,901,788.87

**2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан**

**Төгрөгөөр**

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
<b>1</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>		
<b>2</b>	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>801,514,100.00</b>	<b>787,756,506.00</b>
<b>21</b>	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>801,514,100.00</b>	<b>787,756,506.00</b>
<b>210</b>	<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>768,249,800.00</b>	<b>755,046,456.00</b>
<b>2101</b>	<b>Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>571,330,900.00</b>	<b>569,006,727.00</b>
210101	Үндсэн цалин	453,978,800.00	451,654,838.00
210102	Нэмэгдэл	100,897,900.00	100,897,734.00
210104	Урамшуулал	16,454,200.00	16,454,155.00
<b>2102</b>	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>71,268,600.00</b>	<b>71,268,600.00</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	48,462,700.00	48,462,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,701,600.00	5,701,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,561,100.00	4,561,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,140,300.00	1,140,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,402,900.00	11,402,900.00
<b>2103</b>	<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>68,616,600.00</b>	<b>66,830,895.00</b>

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210301	Гэрэл, цахилгаан	2,877,000.00	2,877,000.00
210302	Түлш, халаалт	63,239,600.00	61,453,895.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,500,000.00	2,500,000.00
<b>2105</b>	<b>Нормативт зардал</b>	<b>21,834,100.00</b>	<b>16,999,689.00</b>
210502	Хоол, хүнс	21,834,100.00	16,999,689.00
<b>2106</b>	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>600,000.00</b>	<b>600,000.00</b>
210604	Урсгал засвар	600,000.00	600,000.00
<b>2108</b>	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>4,332,600.00</b>	<b>2,654,000.00</b>
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,332,600.00	2,654,000.00
<b>2109</b>	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>30,267,000.00</b>	<b>27,686,545.00</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,768,100.00	21,187,645.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,498,900.00	6,498,900.00
<b>213</b>	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>33,264,300.00</b>	<b>32,710,050.00</b>
<b>2132</b>	<b>Бусад урсгал шилжүүлэг</b>	<b>33,264,300.00</b>	<b>32,710,050.00</b>
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	33,264,300.00	32,710,050.00
<b>13</b>	<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	<b>801,514,100.00</b>	<b>801,514,100.00</b>
<b>1310</b>	<b>УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	<b>682,182,600.00</b>	<b>682,182,600.00</b>
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	682,182,600.00	682,182,600.00
<b>1320</b>	<b>ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ</b>	<b>119,331,500.00</b>	<b>119,331,500.00</b>
132001	Орон нутгийн төсвөөс	119,331,500.00	119,331,500.00
<b>5</b>	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b>		13,757,594.00
<b>61</b>	<b>БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
<b>62</b>	<b>АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО</b>	<b>50</b>	<b>51</b>
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	22	22
620003	Үйлчлэх ажилтан	27	28
<b>63</b>	<b>СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
<b>630</b>	<b>ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
630001	Төрийн өмчит ЕБС	1	1

### **3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА**

---

#### **3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа**

##### **Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар**

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь сурагчдад анхан болон суурь мэдлэг олгох, сурлагын чанарыг дээшлүүлэх чиг үүргийг хэрэгжүүлэхээр зорилгыг дэвшүүлэн ажилласан байна.

Дээрх зорилгыг биелүүлэхээр Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулан 4 зорилгын хүрээнд 28 арга хэмжээг дэвшүүлж ажилласан байна. Үүнд:

- Боловсролын хүртээмж, чанарыг сайжруулах хяналт тавих
- Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах
- Хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилт
- Мэдлэг чадвараа дээшлүүлэх зорилт

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний 4 зорилгын 28 арга хэмжээг аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газраас 87.2 хувиар үнэлсэн байна.

#### **3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин**

##### **Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар**

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь Боловсролын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль Засгийн газрын 2019 оны 450 дугаар тогтоол болон бусад хууль тогтоомжуудыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна.

Улсын Их Хурлаас Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдрийн хуулиар оруулсан өөрчлөлтөөр боловсролын салбарын байгууллагууд улсын төсвөөс санхүүжиж, БСШУС-ын харьяа Боловсролын ерөнхий газарт санхүүгийн тайлангаа нэгтгэлд тушаадаг болсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Байгууллагын хөтөлбөл зохих нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох заавар журмын дагуу хөтөлж, бараа материалын тайланг гаргаж, цалингийн цэсэд хавсаргах холбогдох тушаал, шийдвэр болон санхүүгийн анхан шатны баримтуудыг зохих журмаар бүрдүүлсэн байна.

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 онд шалгалтад хамрагдаагүй тул дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

#### **3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал**

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

### **Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар**

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь сургуулийн захирлын 2020 оны 05 сарын 01-ны өдрийн А/09 тоот тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг ашигладаг байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн ба тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

### **3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд**

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 49.8 сая төгрөгөөр буюу 1.9 хувиар өссөн байна.

#### *Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	/мянган төгрөгөөр/	
		Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө		13,757.6	13,757.6
Авлага	96.3	182.7	86.4
Урьдчилж гарсан зардал	0	9,720.0	9,720.0
Бараа материал	43,416.5	45,266.9	1,850.4
Үндсэн хөрөнгө	2,586,145.1	2,610,601.5	2,566.3
<b>Нийт хөрөнгө</b>	<b>2,629,667.0</b>	<b>2,679,528.8</b>	<b>49,861.8</b>
Өр төлбөр			626,9
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	2,629,667.0	2,679,528,8	49,861.8
<b>Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн</b>	<b>2,629,667.0</b>	<b>2,679,528.8</b>	<b>49,861.8</b>

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн дансанд нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна.

Мөнгөн хөрөнгө 13.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь зарцуулагдаагүй санхүүжилтийн үлдэгдэл байна. Урьдчилж гарсан зардал 9.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь Саммит компьютер технологи ХХК-тай байгуулсан БӨАЦНТЕБС/003/001 тоот гэрээний дагуу 2023 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдөр мөнгө шилжүүлсэн боловч тус компани нь хөрөнгө нийлүүлээгүйтэй холбоотой байна.

Бараа материалын данс 1.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь бичиг хэрэг, аж ахуйн материал, бусад хангамжийн материалын үлдэгдэл нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс 2.6 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь тайлант онд хандиваар 1.2 сая төгрөгийн, хөрөнгийн санхүүжилтээр 99.4 сая төгрөгийн, төсвийн хөрөнгөөр 1.9 сая төгрөгийн

хөрөнгө худалдан авч үндсэн хөрөнгөд 78.3 сая төгрөгийн элэгдэл байгуулсантай холбоотой байна.

Тайлант оны үр дүнгээр Засгийн газрын хувь оролцоо данс 49.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

### 3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

#### 3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсөв болон орон нутгийн төсвөөс 788.8 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 788.8 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсвийн төслийг хянаж, төсвийн төслийн саналаас улсын төсвийн цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлыг 5.2 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийг 71.3 сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 4.3 сая төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардал 19.2 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 7.9 сая төгрөгөөр, хангамж, бараа материалын зардлыг 12.2 сая төгрөгөөр бууруулж, орон нутгийн төсвийн төсвийг 39.8 сая төгрөгөөр нийт 12.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 801.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

#### 3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 12.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 801.5 сая төгрөгийг улсын төсөв болон орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр тусгасан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 119.3 сая төгрөгийг, улсын төсвөөс 682.2 сая төгрөгийг нийтдээ 801.5 сая төгрөгийн санхүүжилтийг хүлээн авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 787.7 сая төгрөг буюу 98.2 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 13.7 сая төгрөгөөр дутуу зарцуулж жилийн эцэст 13.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

#### Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	<b>Улсын төсвийн</b>				
1.1	Байр ашиглалтын үйлчилгээ	1,733.0	1,733.0	0	100
1.2	Сургалт семинар	866.5	866.5	0	100
1.3	Үдийн цай хөтөлбөр	33,264.3	32,710.0	554.2	98.3
1.4	Дотуур байрны үйлчилгээ	22,954.1	18,110.2	4,843.9	78.9
1.5	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,990.0	9,720.0	2,270.0	81.1
1.6	Боловсролын байгууллагын багш	3,899.3	3,574.0	325.3	91.6
1.7	Боловсролын стандарт, сургалтын	477,439.3	473,461.0	3,978.3	99.2
1.8	Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	128,043.1	128,043.1	0	100
1.9	Эрүүл мэндийг дэмжих	1,993.0	1,993.0	0	100

2	<b>Орон нутгийн төсвийн</b>				
2.1	Нийтлэг үйлчилгээ	119,331.5	117,175.8	1,785.9	98.2
	<b>Дүн</b>	<b>801,514.10</b> <b>801,514.1</b>	<b>787,386.60</b> <b>787,756.5</b>	<b>13,757.6</b> <b>-13,757.6</b>	<b>98.2</b> <b>98.2%</b>

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

### 3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 онд нэмэлт санхүүжилт аваагүй байна.

### 3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

## 4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

### 4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор С.Нурлан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 02 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

### 4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зарлагын 738.7 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 11.8 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

#### **4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт**

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил 2.3 сая төгрөгөөр, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 1.8 сая төгрөгөөр, нормативт зардал 4.8 сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 1.7 сая төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардал 2.6 сая төгрөг, бусад урсгал шилжүүлэг 0.5 сая төгрөгөөр хэмнэлттэй зарцуулсан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад “Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан ба алдаа, зөрчил илрээгүй.

#### **4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал**

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

##### **4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт**

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор [www.shilendans.gov.mn](http://www.shilendans.gov.mn) цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант онд Шилэн дансны мэдээллээс шалгах программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгав.

Шилэн дансанд мэдээлсэн байдлын хэрэгжилтийн хувь 25%, хугацаа хоцролтын хэрэгжилтийн хувь 75% байна. Тайлант онд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын мөнгөн гүйлгээ 60.0 сая төгрөг, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 29.1 сая төгрөгийн 23 шийдвэр гарсныг шилэн дансанд мэдээлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын дүнгээр шилэн дансны зөрлийг арилгуулах албан шаардлага өгөгдлөө.

Тус сургуулийн 2022 оны шилэн дансны үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн аудитаар нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

**4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд үйл ажиллагааг явуулсан байна.**

#### **4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт**

##### **4.5.1 Завсрын аудитын талаар**

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

##### **4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн**

Өмнөх 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж, албан шаардлага өгөгдөөгүй байна.

#### **4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал**

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл байхгүй.

### **5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ**

---

Аудитаар 9.7 сая төгрөгийн залруулаг хийгдсэн.

Аудитаар “Саммит компьютер технологи” ХХК-д компьютер худалдан авахаар 9.7 сая төгрөгийг шилжүүлж, хөрөнгөө хүлээж аваагүй авлагаар бүртгэж тайлагнасныг урьдчилж гарсан зардлаар бүргүүлж залруулав.

*Хууль хяналтын байгууллагад албан шаардлагаар шилжүүлсэн, хариуцлага тооцуулах албан шаардлага хүргүүлсэн асуудал байхгүй.*

Аудитаар нийт 141.0 сая төгрөгийн зөрчил<sup>1</sup> илэрснээс, 1.7 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 87.9 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 51.4 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

#### **5.1 Төлбөрийн акт**

Сургуулийн захирал нь Боловсрол шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын 2021 оны 02 дугаар 01-ны өдрийн А/35, А/10/9 дүгээр хамтарсан тушаалыг баримтлалгүйгээр аймгийн Засаг даргын 2020 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдрийн А/182 тоот захирамжаар Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд, Сангийн садын 2010 оны хүчингүй болсон 362/112/183 дугаар хамтарсан тушаалыг үндэслэж 1.7 сая төгрөгийн ур чадварыг нэмэгдлийг авч төсвөөс илүү зарлага гаргасныг нөхөн төлүүлэхээр акт тогтоов.

#### **5.2 Албан шаардлага**

1. Сургуулийн захирлын 2022 оны 03 дугаар сарын 01-ны өдрийн Б/11 тоот тушаалаар үдийн хоолны тогоочийг шинээр ажилд авч төсвөөс 5,249.4 мянган төгрөгийн зардал гаргаж, захирлын 2022 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн “Ажил албан тушаалын жагсаалт батлах тухай” А/01 тоот тушаалаар тогтоосон орон тоог 1 хүнээр хэтрүүлэн ажиллуулсан. Хоолны зардлын батлагдсан төсвөөс 750.0 мянган төгрөгөөр тайзны хөшиг худалдан авч нормативт зардлыг зориулалтын бус зарцуулсан зөрчлүүдэд зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв.

2. “Саммит компьютер технологи” ХХК-нд 9.7 сая төгрөгийг шилжүүлж авлагаар бүртгэсэн зөрчилд гэрээний хэрэгжилтийг хангуулахаар албан шаардлага өгөв.

3. Шилэн дансанд төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах тухай 21.9 сая төгрөгийн 23 шийдвэр, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 60.0 сая төгрөгийн 7 удаагийн мөнгөн гүйлгээг мэдээлээгүй, шилэн дансанд мэдээлсэн байдал 25 хувьтай байгаа зөрчилд зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв.

#### **5.3 Зөвлөмж**

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

##### **1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал**

---

<sup>1</sup> Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

**1.1.Илрүүлэлт:** Тайлант онд үдийн хоол, албан томилолт, түлш халаалт, тээвэр шатахуун, эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээ, гэр интернэтийн, засварын материал, хүнсний үнэ, шуудан холбоо, интернэтийн үнэ, сургалтын төлбөрийн зардлаас нийт 51.4 сая төгрөгийн гүйлгээг тооцооны данс дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан байна.

**1.2. Өгсөн зөвлөмж:** Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 13.7, 14 дүгээр зүйлийн 14.4, 14.4.2, 20.2, 20.2.6 дахь заалт, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан Төсөвт байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайланг бэлтгэх аргачлал, зааврыг мөрдөж аливаа гүйлгээг тооцооны данс дамжуулан бүртгэж тайлагнах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

## 6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

### Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
“Саммит компьютер технологи” ХХК-нд 9.7 сая төгрөгийг шилжүүлж авлагаар бүртгэж тайлагнасан.	1	9,720.0			1	9,720.0	1	9,720.0				
<b>Дүн</b>	<b>1</b>	<b>9,720.0</b>			<b>1</b>	<b>9,720.0</b>	<b>1</b>	<b>9,720.0</b>				

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

**Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл**

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланг алдаатай илэрхийлсэн	4	59,161.9	1	1,720.1								
Батлагдсан орон тооноос 1 тогоочийг шинээр ажилд авсан, Хоолны зардлаас тайзны хөшиг худалдан авсан					1	5,999.4						
“Саммит компьютер технологи” ХХК-нд 9.7 сая төгрөгийг шилжүүлж авлагаар бүртгэсэн					1							
Нийт 51.4 сая төгрөгийн гүйлгээг шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан							1	51,442.4				
<b>Дүн</b>	<b>4</b>	<b>59,161.9</b>	<b>1</b>	<b>1,720.1</b>	<b>2</b>	<b>5,999.4</b>	<b>1</b>	<b>51,442.4</b>				

**Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал**

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах тухай 23 шийдвэр, Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 7 удаагийн мөнгөн гүйлгээг тус тус мэдээлээгүй	1	81,934.9					1	81,934.9				

Цагааннуур тосгоны Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Дүн	1	81,934.9			1	81,934.9		
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
<b>Нийт дүн</b>	<b>1</b>	<b>81,934.9</b>			<b>1</b>	<b>81,934.9</b>		